

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-6299660 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 19 ตุลาคม 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย (มีผลกระทบจนถึงวันที่ 18 - 25 ตุลาคม 2569) ฉบับที่ 5 ลงวันที่ 19 ตุลาคม 2569 เวลา 05.00 น.

ช่วงวันที่ 19-20 ต.ค. 69 ภาคใต้และภาคตะวันออกจะมีฝนตกต่อเนื่องและฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่ หลังจากนั้นในช่วงวันที่ 21-25 ต.ค. 69 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน จะมีฝนเพิ่มขึ้นและมีฝนตกหนักถึงหนักมากบางพื้นที่กับมีลมกระโชกแรงบางแห่ง

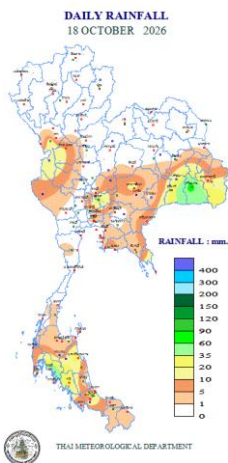
ขอให้ประชาชนบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากลมกระโชกแรง ฝนตกหนักถึงหนักมาก และฝนตกสะสมที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลาก รวมทั้งดินโคลนถล่ม โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่าน และพื้นที่ลุ่ม ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางผ่านเส้นทางที่มีปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมขังได้

ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงแรกร่องมรสุมพาดผ่านภาคใต้ตอนล่าง ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมทะเลอันดามันตอนล่าง หลังจากนั้นแนวร่องมรสุมจะเลื่อนขึ้นมาพาดผ่านภาคใต้ตอนกลาง ในขณะที่บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนจะแผ่ปกคลุมภาคเหนือตอนบน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน และทะเลจีนใต้

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองจะมีคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ชาวเรือบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง รวมทั้งหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง

ทั้งนี้ เพื่อความปลอดภัยและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ขอให้ประชาชนวางแผนการใช้ชีวิตและการเดินทางในช่วงเวลาดังกล่าวอย่างระมัดระวัง

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 18 ต.ค. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 19 ต.ค. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.กระปี่	กระบี่	51.4	ฝนตกหนัก
2	อ.เมือง	นครศรีธรรมราช	30.8	ฝนตกปานกลาง
3	อ.จะนะ	สงขลา	29.8	ฝนตกปานกลาง
4	อ.ท่าเรือ	พระนครศรีอยุธยา	29.4	ฝนตกปานกลาง
5	อ.วังวิเศษ	ตรัง	27.8	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)

ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ต.ค. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 64,277 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 84 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 40,300 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (67,345 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 88) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 3,068 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 248.45 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 156.76 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 12,416 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 59,529 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 84 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 35,979 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (62,611 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 88) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 3,082 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 184.47 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบายจำนวน 98.05 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 11,336 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก ล้าน (ม.)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	18,855	76	12,110	67	92	1,184	959	81	869	79	100	26,009	19,814	76	12,979	68	6,195
ตอน	12	8,368	5,838	70	4,186	62	234	2,209	1,815	82	1,637	81	246	10,577	7,653	72	5,823	67	2,925
กลาง	3	1,331	1,155	87	1,083	86	28	419	380	91	349	90	31	1,750	1,534	88	1,432	87	216
ตะวันตก	2	26,605	26,211	99	12,934	97	9	170	166	98	155	97	11	26,775	26,377	99	13,089	97	398
ตะวันออก	6	1,515	1,429	94	1,335	94	54	1,118	1,071	96	1,008	95	60	2,633	2,500	95	2,343	95	153
ใต้	4	8,194	6,041	74	4,331	67	44	727	358	49	304	45	48	8,922	6,399	72	4,635	65	2,530
รวม	35	70,838	59,529	84	35,979	76	461	5,828	4,747	81	4,321	80	496	76,666	64,277	84	40,300	76	12,416

หมายเหตุ เปลี่ยนความจุอ่างขนาดกลางใหม่ตั้งแต่ปี 1 พฤศจิกายน 2560 และ 30 มิ.ย. 61, ปริมาณน้ำที่เกินความจุ ที่ รณก.

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 18,857 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 76 ปริมาณน้ำใช้การได้ 12,150 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 67 ปริมาณน้ำไหลลง 38.86 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 15.59 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 5,925 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	9,490	70	5,690	59	18.54	23.63	5.00	5.00	3,972
สิริกิตี	7,772	82	4,922	74	8.77	11.13	8.00	8.01	1,738
ภูมิพล+สิริกิตี	17,262	75	10,612	65	27.31	34.76	13.00	13.01	5,710
แควน้อยฯ	797	85	754	84	3.09	3.09	0.86	0.86	142
ป่าสักชลสิทธิ์	798	92	784	91	8.46	5.22	1.73	3.02	73
รวมทั้งหมด	18,857	76	12,150	67	38.86	43.07	15.59	16.89	5,925

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 21 อ่าง ได้แก่ อ่างฯ สิริกิตี (82%) อ่างฯ แม่งัดสมบูรณ์ชล (96%) อ่างฯ กี้วลม (92) อ่างฯ กี้วคหมา (97%) อ่างฯ แควน้อยบำรุงแดน (85%) อ่างฯ แม่มอก (89%) อ่างฯ จุฬารักษ์ (83%) อ่างฯ ลำตะคอง (83%) อ่างฯ ลำพระเพลิง (82%) อ่างฯ สิรินคร (95%) อ่างฯ ป่าสักชลสิทธิ์ (92%) อ่างฯ ทับเสลา (95%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (99%) อ่างฯ วชิราลงกรณ (97%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (97%) อ่างฯ คลองสิียด (87%) อ่างฯ บางพระ (90%) อ่างฯ หนองปลาไหล (112%) อ่างฯ ประแสร์ (91%) อ่างฯ นฤปดินทรจินดา (98%) และอ่างฯ แก่งกระจาน (101%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำพระสุทธี แม่น้ำท่าตะเภา ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,505 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,571 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +21.31 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 4.39 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,800 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,800 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.06 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.31 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +14.05 ม.รทก. (เมื่อวาน +14.05 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 201 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 201 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 145 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 55 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 1 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เชื่อนพระรามหก 275 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 349 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 34 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 29 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 11 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 0 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 232 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 262 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่า-อุททอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุททอง) 10 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่า-กระเสี้ยว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสี้ยว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 45 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 120 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 48 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C29B ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,728 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,715 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		13 ต.ค. 69	14 ต.ค. 69	15 ต.ค. 69	16 ต.ค. 69	17 ต.ค. 69	18 ต.ค. 69	19 ต.ค. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	0.11	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	0.12	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.12	0.12	0.13	0.12	0.12	0.12	0.12	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 18 ต.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	2.30	-10.50
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	5.68	-10.32
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	2.55	-9.65
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	3.01	-8.99
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	3.43	-9.07
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	4.37	-10.13

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.dnw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร (ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน)

3.1 อุทกภัย ช่วงภัย 21 ส.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 55 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุทัยธานี นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว กาญจนบุรี นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สุพรรณบุรี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 171,481 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 1,842,174 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,408,442 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 303,627 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 130,105 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 27,046 ราย พื้นที่ 240,598 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 195,887 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 35,180 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 9,531 ไร่ วงเงิน 609,859,023 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 343 ราย พื้นที่ 459,333 ไร่ วงเงิน 581,863 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ต.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 39 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน อุทัยธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สุรินทร์ อุดรธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว กาญจนบุรี

นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี เกษตรกร 16,982 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 138,880 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 108,372 ไร่ บ่อกุ้ง 30,508 ไร่ กระชัง 226,391 ตอม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 16,681 ราย พื้นที่ 79,318 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 68,906 ไร่ บ่อกุ้ง 11,666 ไร่ กระชัง 22,364 ตอม. วงเงิน 489,746,312 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 48 ราย พื้นที่ 52 ไร่ วงเงิน 252,128 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ต.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 30 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร นครสวรรค์ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี นครปฐม ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสุพรรณบุรี เกษตรกร 34,694 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 27,792,469 ตัว แบ่งเป็น โค 70,775 ตัว กระบือ 27,941 ตัว สุกร 106,820 ตัว แพะ/แกะ 28,476 ตัว และสัตว์ปีก 27,558,457 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 2,684 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 363 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 4,585,704 ตัว แบ่งเป็น โค 207 ตัว กระบือ 41 ตัว สุกร 12,172 ตัว แพะ/แกะ 26 ตัว และสัตว์ปีก 4,586,439 ตัว วงเงิน 438,136,840 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 19 ต.ค. 69)

3.2 ดินโคลนทับถม ช่วงภัย 30 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน สุโขทัย และเลย เกษตรกร 862 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 817 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 703 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 60 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 54 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 862 ราย พื้นที่ 817 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 703 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 60 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 54 ไร่ วงเงิน 5,720,488 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 25 ราย พื้นที่ 17 ไร่ วงเงิน 117,845 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ต.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 ฝนแล้ง ช่วงภัย 8 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี และชัยนาท เกษตรกร 16,280 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 227,055 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 137,089 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 89,958 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 8 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 417 ราย พื้นที่ (พืชไร่และพืชผัก) 5,103 ไร่ วงเงิน 10,103,940 บาท **อยู่ระหว่างช่วยเหลือ** (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ต.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.4 ภัยแล้ง ช่วงภัย 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7,173 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,052 ราย พื้นที่ 2,653 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 1,772 ไร่ วงเงิน 8,354,181 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 216 ราย พื้นที่ 1,186 ไร่ วงเงิน 2,417,972 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ต.ค. 69)

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.5 อุทกภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – 20 ส.ค. 69

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 28 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ นครพนม บึงกาฬ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองคาย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ตราด ชัยนาท สระบุรี และระนอง เกษตรกร 48,606 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 291,025 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 267,342 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 19,752 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 3,931 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 26,162 ราย พื้นที่ 208,970 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 192,168 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 15,658 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 1,145 ไร่ วงเงิน 300,398,714 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,425 ราย พื้นที่ 4,792 ไร่ วงเงิน 7,576,068 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ต.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แม่ฮ่องสอน นครพนม บึงกาฬ สกลนคร หนองคาย และอุบลราชธานี เกษตรกร 2,498 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 2,616 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,295 ไร่ บ่อกุ้ง 321 ไร่ กระชัง 190 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,498 ราย พื้นที่ 2,616 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,295 ไร่ บ่อกุ้ง 321 ไร่ กระชัง 190 ตรม. วงเงิน 14,593,087 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 294 ราย พื้นที่ 177 ไร่ กระชัง 190 ตรม. วงเงิน 898,634 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ต.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง นครพนม และหนองคาย เกษตรกร 28,277 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 959,417 ตัว แบ่งเป็น โค 24,689 ตัว กระบือ 6,426 ตัว สุกร 26,553 ตัว แพะ/แกะ 720 ตัว และสัตว์ปีก 901,029 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 1,381 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 675 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 39,199 ตัว แบ่งเป็น โค 58 ตัว กระบือ 5 ตัว สุกร 191 ตัว และสัตว์ปีก 38,945 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 341 ไร่ วงเงิน 56,095 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1 ราย สัตว์ตาย 10 ตัว วงเงิน 12,000 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 1 ต.ค. 69)

3.6 วาดภัย ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุดรธานี อุดรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,611 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,874 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,908 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 4,390 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,928 ราย พื้นที่ 7,072 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,059 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 911 ไร่ วงเงิน 15,962,325 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,778 ราย พื้นที่ 6,768 ไร่ วงเงิน 14,993,323 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 14 ต.ค. 69)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เกษตรกร 3 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ (กระชัง) 104 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ (กระชัง) 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ต.ค. 69)

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- **เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่** เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบลราชธานี-บุรีรัมย์ พืชไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 28 กันยายน - 4 ตุลาคม 2569 งานระบายน้ำหลัก จำนวน 5 เครื่อง ในเขตจังหวัดสระบุรี สุพรรณบุรี และสงขลา

- **เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ** รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 23 ก.ย. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 16 จังหวัด (แพร่ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสงขลา) จำนวน 1,695.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 89.00 ไร่	- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41
	2. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงราย นครราชสีมา บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ และตราด) จำนวน 796.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 274.00 ไร่	- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลิส) - เพลี้ยกระโดดหลังขาว เมื่อตรวจพบมากกว่า 1 ตัวต่อต้น

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 4. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 5. หนอนกอข้าว 6. แมลงบั่ว 7. เพลี้ยไฟ 8. โรคใบสีส้ม 9. หนู	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน มุกดาหาร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี) จำนวน 8,395.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2,624.75 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ เชียงราย พิจิตร เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ เลย สุรินทร์ อุบลราชธานี และปราจีนบุรี) จำนวน 1,424.25 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 204.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก เพชรบูรณ์ อุทัยธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และฉะเชิงเทรา) จำนวน 1,873.05 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2.05 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 599.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 258.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และอุตรดิตถ์) จำนวน 144.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 100.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ร้อยเอ็ด และอุดรธานี) จำนวน 163.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 10.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และชัยนาท) จำนวน 1,464.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	ให้ใช้น้ำออกจากแปลงนา เพื่อควบคุมระดับน้ำในนาข้าว อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติเพื่อใช้ควบคุมการระบาด ไม่ใช้ปุ๋ย ไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป และควบคุมระดับน้ำในนา โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวเพื่อกลับแห้ง - เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น มวนเขียวคุดไข่ และแมงมุมสุนัขป่า เพื่อช่วยควบคุมการระบาด ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ควบคุมระดับน้ำในนา ใช้วิธีเพื่อกลับแห้ง และระบายน้ำออกเป็นระยะ - หนอนกอข้าว โกลบตอซึ่งและจัดการน้ำ หลังเก็บเกี่ยว เพื่อทำลายหนอนและดักด้ ปลวกพืชหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ใช้แสงไฟล่อและทำลายตัวเต็มวัย อนุรักษ์แตนเบียนและศัตรูธรรมชาติ - แมลงบั่ว กำจัดวัชพืชรอบแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าว เพื่อลดแหล่งอาศัยของแมลงบั่ว ปรับช่วงเวลาปลูกให้เหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อลดความรุนแรงของการระบาดหลีกเลี่ยงการปลูกหรือปักดำถี่ ในพื้นที่ที่มีการระบาดเป็นประจำ - เพลี้ยไฟ กำจัดวัชพืชในนา คับนา และรอบแปลง รักษา ระดับน้ำ โดยเฉพาะข้าวระยะกล้า-หลังหว่าน 7 วัน ไม่ให้ข้าวขาดน้ำ เมื่อพบเพลี้ยไฟ ให้ใช้น้ำท่วมยอดข้าว 1-2 วัน และเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าวตามคำแนะนำใช้สารกำจัดแมลงเมื่อระบาดรุนแรง โดยพ่นเมื่อพบใบข้าวมีวนมากกว่า 50% - โรคใบสีส้ม ใช้พันธุ์ข้าวต้านทาน เช่น กข1 และ กข3 กำจัดวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดแหล่งเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ ใช้สารกำจัดแมลงตามฉลาก โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่ง และเน้นกำจัดในระยะตัวอ่อนหลีกเลี่ยงการผสมสารหลายชนิด หรือผสมร่วมกับสารกำจัดโรคพืช/วัชพืช หลีกเลี่ยงสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น ไซเพอร์เมทริน ไซฮาโลทริน และเดลตาเมทริน - หนู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาด ใช้วิธีกล เช่น กัดัก ขุดหนู และล่อตีหนู โดยเน้นช่วงหลังเก็บเกี่ยว จัดการสภาพแวดล้อม ลดขนาดคันนาให้เล็กกว่า 30 ซม. และกำจัดวัชพืช/กองวัสดุที่เป็นแหล่งอาศัย ใช้วิธี อนุรักษ์สัตว์ผู้ล่า เช่น นกแสก งู พังพอน และเหยี่ยว
มะพร้าว	1. ดั้วงวง 2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรัง ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 693.73 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 28.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี	- ดั้วงวง ใช้ตาข่ายดักจับดั้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดดั้วงวงในระยะหนอนและดักด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ หรือชั้นผสมกับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของดั้วงวงมะพร้าว - หนอนหัวดำ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำปล่อยแตนเบียน ไชทริโครแกรมมา (Trichogramma sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมิมาเม็กดิน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. แมลงดำหนาม	ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 24,155.00 ไร่ การระบาดลดลง 180.50 ไร่	เบนโซเอท 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ - แมลงดำหนาม ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hipinarum</i>) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวปลอ่ยแตนเบียนเตตระสติกัส (<i>Tetrastichus brontispae</i>) เพื่อควบคุม
	4. โรสสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,208.94 ไร่ การระบาดลดลง 35.25 ไร่	ดักด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษศัตรูธรรมชาติ - โรสสีขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในข้อผลมะพร้าวทำให้ การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้น การป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่น จนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสสีขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมี
	5. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (กำแพงเพชร นครพนม บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,045.85 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5.75 ไร่	ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร - ดั้วแรด ใช้ เชื้อราเมตาไดราเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดดั้วแรด ในระยะหนอนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อดั้วแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมี
		พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,399.14 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 23.75 ไร่	กำจัดเมื่อพบการระบาดรุนแรง
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 647.30 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 26.00 ไร่	- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกิน มาเผาทำลายทั้งนอกแปลง แนะนำพ่นเชื้อบีที (<i>Bacillus thuringiensis</i>) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสม
	2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี กาญจนบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 344.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 106.00 ไร่	สารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ - หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลาย แล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปลอ่ย
	3. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,226.85 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 43.25 ไร่	แตนเบียนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) เพื่อควบคุมระยะ หนอนของหนอนหัวดำ - ดั้วแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อดั้วแรดในระยะตัวเต็มวัย
	4. ดั้วกู่หลาบ	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 573.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 57.00 ไร่	มาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไดราเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) อัตรา 800 กรัมตอกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดดั้วแรดในระยะ หนอนและดักแด้
	5. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,195.68 ไร่ การระบาดลดลง 14.00 ไร่	- ดั้วกู่หลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และ บริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกร ให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดดั้วกู่หลาบ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคทะลายเน่า 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด ชุมพร กระบี่ ยะลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,108.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 125.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,910.04 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 5.25 ไร่</u>	- โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มให้น้ำหนักแข็งแรง - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มให้น้ำหนักดอกที่พอ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท - โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มให้น้ำหนักให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลาย - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น และแนะนำใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ำยางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,367.35 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 8.00 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (น่าน เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา และสตูล) จำนวน 919,319.95 ไร่ <u>การระบาดลดลง 234.94 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (พะเยา ตราด แพร่ สุโขทัย มุกดาหาร หนองคาย อุบลราชธานี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,780.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 82.00 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,047.71 ไร่ <u>การระบาดลดลง 12.00 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,790.50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สกลนคร ตรัง และสตูล) จำนวน 79.56 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- คำแนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด ควรหยุดกรีด 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. โรคใบจุดตากบ 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ 4. หนู	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 134.60 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 157.50 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ตาก น่าน และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 929.48 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 3.00 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 153.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง 9.00 ไร่</u>	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรโซน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เดิมสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ	- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกลำต้นมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทานโรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และหัวบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทิ 1 อิทิ 2 อิทิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง	สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อ่างทอง อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 846,897.47 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 27,475.83 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย ชัยนาท สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 3,580.75 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	หวัชชาวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษศัตรูธรรมชาติของ แมลงหวัชชาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงูเต่าตัวห้ำ หรือ พ่นสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวัง การระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไกลและพรวนดิน เพื่อลดปริมาณ ของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรู ธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมัน สำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุด เมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง
	3. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 3,876.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 14.50 ไร่	- โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์
	4. โรคเน่ามันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุโขทัย อุดรธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร หนองคาย และชลบุรี) จำนวน 7,857.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1,697.00 ไร่	- โรคเน่ามันสำปะหลัง แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์
	5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 522.25 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- โรคเน่ามันสำปะหลัง แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์
	6. โรคโคนเน่าหัวเน่า	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มุกดาหาร และสระแก้ว) จำนวน 840.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	- โรคโคนเน่าหัวเน่า แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์
	7. หนู	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 607.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35.00 ไร่	- โรคโคนเน่าหัวเน่า แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์
	8. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร ขอนแก่น และบุรีรัมย์) จำนวน 200.02 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	- โรคโคนเน่าหัวเน่า แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (เชียงใหม่ อุดรธานี ขอนแก่น นครราชสีมา ชัยนาท จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 2,695.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 8.50 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่ม ไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
	2. หนู	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก และแพร่) จำนวน 21,853.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 446.00 ไร่	- หนอนดักกินราก ไกลพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และ ตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักด้ขี้มูลดิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุม หนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนดัก กินรากและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณ โคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัส กับหนอนได้โดยตรง
	3. หนอนแมลงวัน	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 96.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หนอนดักกินราก ไกลพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และ ตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักด้ขี้มูลดิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุม หนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนดัก กินรากและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณ โคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัส กับหนอนได้โดยตรง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 198.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4.00 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นต่อเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุดรธานี ชัยนาท และชลบุรี) จำนวน 1,152.38 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปลอญแดนเบียนไซโตโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบขาวอ้อย 3. โรคเส้ด้า 4. แมลงหี้ยขาว 5. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม อำนาจเจริญ อุตรธานี และชลบุรี) จำนวน 15,235.74 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 356.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครสวรรค์ และเพชรบูรณ์) จำนวน 24,248.00 ไร่ การระบาดลดลง 23,163.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 315.00 ไร่ การระบาดคงที่	เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ด้า ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน - แมลงหี้ยขาว หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตัวเต็มวัยจำนวนมาก ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย เพื่อช่วยลดการระบาด อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เมื่อเริ่มพบการระบาด ให้พ่นเชื้อราบีวเวอเรีย อัตรา 250 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงอากาศเย็นหรือความชื้นสัมพัทธ์สูง - หนอนแมลงนูน ไกลพรวนดินหลายๆ ครั้งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคมก่อนเริ่มปลูกพืช เพื่อทำลายไข่ ตัวหนอน และดักแด้ที่อยู่ในดิน การปลูกพืชหมุนเวียน ให้พักแปลง และปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. หนอนเจาะผล 5. เพลี้ยหอยเกล็ด 6. ไรแดง 7. โรครากเน่าโคนเน่า 8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 383.20 ไร่ การระบาดลดลง 30.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (แพร่ จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 802.50 ไร่ การระบาดลดลง 0.75 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,077.65 ไร่ การระบาดลดลง 88.10 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 72.97 ไร่ การระบาดลดลง 11.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 468.92 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 625.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,971.29 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 98.13 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,136.14 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47.25 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอเมทโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอเมทโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์ไกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซออัตรา 40 มล. - โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสำหรับให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรยยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ดอยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทรินไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน - เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และสารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,291.75 ไร่ การระบาดลดลง 11.00 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,355.50 ไร่ การระบาดลดลง 52.50 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา ยะลา นครศรีธรรมราช สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 68.70 ไร่ การระบาดลดลง 24.00 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 249.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 0.50 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เชยกิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	13. มอดเจาะลำต้น ทุเรียน	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (มุกดาหาร จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส และยะลา) จำนวน 278.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพี้ยเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	14. หนอนกินใบทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด) จำนวน 263.25 ไร่ การระบาดลดลง 4.00 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโนน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	15. โรคกิ่งแห้งทุเรียน	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 547.10 ไร่ การระบาดลดลง 5.50 ไร่	- หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลกซิลผสมแมนโคเซป หรือ ฟอสเอทธิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
	16. โรคแอนแทรกคโนส	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (เพชรบูรณ์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร ตรัง และยะลา) จำนวน 561.60 ไร่ การระบาดลดลง 6.00 ไร่	
	17. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สระบุรี กระบี่ นราธิวาส นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 74.95 ไร่ การระบาดลดลง 0.65 ไร่	
	18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร นราธิวาส และยะลา) จำนวน 66.10 ไร่ การระบาดลดลง 5.00 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก เพชรบูรณ์ จันทบุรี และ นครศรีธรรมราช) จำนวน 183.05 ไร่ การระบาดลดลง 45.95 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง
	2. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 224 ไร่ การระบาดลดลง 6.00 ไร่	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์
	3. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 158.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9.00 ไร่	- หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี) จำนวน 108.00 ไร่ การระบาดลดลง 7.00 ไร่	- โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
	5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนชอนใบ 4. โรคนิ่ว 5. โรคนิ่วสาหร่าย 6. โรคแอนแทรคโนส 7. โรคนิ่วแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 236.70 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ยะลา และพังงา) จำนวน 602.50 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 338.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 238.75 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 540.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 23.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 56.25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 15.00 ไร่ การระบาดลดลง 4.00 ไร่	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือ ระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ขณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟ เฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วย สารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบ การระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคนิ่ว ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรค นำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลง หรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้ เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มังคุดได้รับ แสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้ สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรค ยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคนิ่ว - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคนิ่ว โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สาร ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้ สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอ
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรก้ามะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 478.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 71.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 570.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 48.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 414.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 49.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 28.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 31.25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 45.25 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 9.50 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วย สารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปดาไซฮาโลทรีน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดของ ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทั้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาไโมโครโตฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ข้อมูลวันที่ 9 – 13 ตุลาคม 2569

ปัจจุบันมีทั้งหมด 11 จังหวัด 29 จุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา นครพนม บุรีรัมย์ ชลบุรี สุรินทร์ อุบลราชธานี กาฬสินธุ์ สระแก้ว ศรีสะเกษ และร้อยเอ็ด ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน 1 ตัว ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 182 จุด ประกอบด้วย จังหวัดปทุมธานี นนทบุรี กรุงเทพมหานคร สระแก้ว ระยอง นครนายก ตราด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี อุบลราชธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ยโสธร บุรีรัมย์ นครราชสีมา ชัยภูมิ อุดรธานี หนองคาย สกลนคร ร้อยเอ็ด มุกดาหาร มหาสารคาม นครพนม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ เลย เชียงราย ตาก ระนอง และนครศรีธรรมราช